

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:		Vidéken:	
1 hóra	60 f.	1 hóra	1 K —
1 évre	1 K 80 —	3 évre	3 — —
1 évre	3 — 60 —	6 évre	6 — —
1 évre	7 — 20 —	12 évre	12 — —

Lapkiadó: **Baranyay Lajos.**
Felölős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Ide küldendő a szerkesztőséget és a kiadóhivatalt érdeklő minden közlemény és előfizetési díj.
Egyes számkok ártalmak a tolmánytörvényben.

A kultúra folytonossága.

Prohászka Ottokár úr, megyéspüspök előszása a Múzeumegyesület 1912. április 28-iki estélyén.

Az emberiség életének nagy térképén sorba látom meghuzva a nagy, kanyargó vonalakat, melyeket nem hívunk Dunának, Rajnának, Szajnának, hanem babiloni, indiai, görögromai, azután meg német, olasz, francia, magyar kultúrának. Ezek a vonalak is folyamokat jeleznek, de nem a Kárpátok, nem az Alpok vize, hanem népek vére s nemzetek ereje, szóval szellem s erő hőmpődjéből bennük. Sokféle hasonlóság van e két folyamrendszer közt. Valamint ugyanis a folyók köves, sziklás hegyoldalakból, vagy mohos forrásokból erednek, úgy fakadnak a kultúrák is a népek bardsolatlan, naiv elkezdéséből; valamint azok kis vízekből s patakokból folyamokká dagadnak, úgy erősödnek s izmosodnak a kultúrák is s messze kéklő jövedelmek, mint tengerek felé tartanak; valamint a folyók majd erdők s hegyek közt törhetnek, majd ismét alföldek, lapjai közt kúsznak, úgy a kultúrák is majd nagy törekvések s küzdelmek zónáiba, majd ismét hanyatló korszakok

lajoságába kerülnek bele: mindenekelőtt azonban a *folyam folytonosságában* látom azt a hasonlóságot, melyet a kultúrán kiemelünk s főleg a mai korban hangoztatunk kell. Hirdetnünk kell, hogy a kultúrák folytonosak, egyediek s egységesek s hogy e folytonosság következtében ennek a magyar kultúrának is, bármennyire fejlőd-jék is, mindig magyarnak kell maradnia s nem szabad átvédlenie sohasem orosszá, sem olaszra, vagy internacionális jellegtelenséggé; hirdetnünk kell, hogy ez a magyar kultúra is, bármennyire vesz is föl magába új, életrevaló elemeket, azért jellegét, jellemét s szellemét le nem veti s bármennyire változók is el, létalapját s nagy irányzatait nem tagadja meg soha. Erősből akar, de egységességét sem térben, sem az időben meg nem szakítja. Úgy tesz mint a folyam; az is dagad, az is árad, öntöz, termékenyít, de szét nem szakad s darabokra nem tépdök. A magyar kultúra is, ez a magyar, történeti, nemzeti élet is gazdagodik, halad s fejlőd, de gyökereiből le nem tépdökik s multjának törzsét nemcsak meg nem tagadja, hanem inkább óvja s vívmányaival megkoszoruzza

A radikális irányzatok, melyek Magyarországot felvirágoztatni s a magyar kultúrát s nemzetet megújítani akarják, nem tartják szem előtt a nemzeti s kulturális biológiának e nagy törvényeit. Ok úgy akarnak a magyarságot felvirágoztatni, hogy letépik multjának százados gyökereitől s úgy akarnak megújítani, hogy kiapasztják szellemének s lelkiéletének forrásait, meggyalazzák hőseit, kinevetik szentelt emlékeit, kicsinylik munkáit, vagyis úgy akarják az újat, hogy a régit megtagadják. Ebben a radikális irányzatban nagy hibát látok; hiányzik ugyanis belőle az, amit most hangoztatni s kifejezni akarok: nem találok meg ez irányzatban a kulturális haladásnak és fejlődésnek biztosítékát, a *kultúra folytonosságát.*

A kultúra folytonosságát közvetlen elősorban a kultúra természete és lényege. A kultúra ugyanis nem egyeseknek élete s munkája, hanem népegyedeknek szellemi, társadalmi s gazdasági világa, világ, melyet az összesség épített föl a természet s melynek folyton új s különböző értékeit a fejlődés emeli ki. Egy ember nem tesz ki kultúrát, ha Aristoteles, Michelangelo s Wagner is egy személy-

ben: a kultúrát csak a nagy, nemzeti élet folytonossága hozhatja. Lehet a kultúra tero korlátolt; - szorítkozhatik Rómára, Athénre vagy a renaissance-korabeli kastélyokra; akkor is sokaknak, mondjuk, a felső tízezernek lesz élete: de a szó igaz értelmében vett kultúrát okvetlenül nemzetekre terjednek ki s nem tízezernek, hanem millióknak életét alkotják. Ezek a milliók az ő kultúrájukban élnek, kifejelelnek s átviszik azt az őket környező világra; ráöntik gondolataikat köre-lára; gyapjuból, gyaptotból, len- és selyemszáiból kiszövik, kiszabják nemzeti öltözeteiket; fából, kőből, gürbe-gürbe fából építenek s rónak össze maguknak házat. Valamint a esága és a hód, mikor házat épít s a stílus és a fescko, mikor fészket rak, lakóhelyi ösztönét stílusálja: úgy van minden népnek ízlése s stílusa. Hangokból formálnak maguknak nyelvet, a gondolat s érzés mintázására alkalmas, plasztikus anyagot s a hogy agyagból csinálnak bögrét, korsót: úgy a nyelvben formát adnak mondatnak, költeménynek s éneknek. De nemcsak a külső, sajátos megnyilatkozása az életnek közös

Az új felsővárosi plebános.

A „Füvenyi Napló” eredeti íráscája.

Ritkán kerülök írással ide a vécsei alá. Úgy emlékezem, mindössze néhány vakáció barangolásomhoz fűződött reflexióim jelent meg a csevegés e helyén, aztán meg néhány nekrológ, kedves jó ismerőseimnek, barátainak búcsuzatója.

Most is búcsuzatót írok az én jó barátomról, tizenegy éven át kenyerehátsámról, Székesfehérvár felsővárosának új plebánosáról, Bilkei Ferencről. A nemes város érdemes törvényhatósági bizottságának javára irandó, hogy e pár sor tónusa nem szomorú, hanem az, amit a latin ezzel a szóval fejez ki: Salve!

Szinte feleslegesnek látszik arról az emberről írni, e város közönségének azt az embert bemutatni, akit tíz év óta Székesfehérvár apraja-nagya ismer, aki tíz év óta tanít, ír, beszél, agitál, épít, mindig jókedvvel, soha nem lankadva, soha le nem törve, akinek

élete egy évtized óta egybetörtött Székesfehérvár kulturális, társadalmi és hiéletével.

Nem is ez a célja e soroknak. Mindössze egy kis kontúr akar lenni arról az emberről, kinek kezébe, kinek szívébe tizenháromezer katolikus hívő sorsát tette le tegnap Székesfehérvár képviselőtestülete.

Tizenegy éve lesz az, ossze, hogy Bilkei Ferencet, az egyszerű, fiatal papot a vízváros választóinak bizalma a város képviselőinek sorába illette.

Büszkék voltunk rá mi, társai s dehogyan gondoltunk volna arra, hogy ez a magában véve jelentéktelennek látszó esemény egy nagy ambíciónak, egy ma már delelőjén álló pályának lesz a kiinduló pontja. „Spiritus ubi vult, spirat,” mondja az Irás s leikem ösztinte meggyőződésével vallom, hogy minden ember sorsát a Gondviselés intézi. Az a Gondviselés, mely az ember szívében megpendít sokszor szinte észrevétlenül egy hirt, mely aztán el nem hallgat

többe, hanem zeng folyton, egyszer erősebben, máskor gyengébben, egyszer diadalmas alban tor ki, másszor a remondás, mondanám: a lelki kataklizma hangjait hallatja.

Az ambíció nagy kereset. Bilkei barátom nemesen, sok erővel és kitarással bitorozta az even keresetül. Egy évtizeden át dolgozott, fáradozott, sokszor három ember helyett, mint újságító, városatyja és pap; mint a katolikus legényegylet másodelnöke (a Kosuth-utcai kisiny zúgban!), mint hitoktató és két közseg vasárnapi lelkipásztorja s mint jóleső pártfogója sok-sok szegény ember testi-lelki ügyének.

Ez a tíz esztendő megmutatta, hogy Bilkei barátom szereti egyházát, a várost, a szegény embereket s mindenkélett a munkát s ez jóleső biztosíték nekünk arra nézve, hogy a felsővárosi plebánia nem lesz neki sinecura, egy páholy, ahonnan pihenve, ölbetett kézzel nézi majd a törtető, küzködő, szenvedő világot: de egy olyan munkakör, melyben nagyot

tegyen: a kultúrát csak a nagy, nemzeti élet folytonossága hozhatja.

Azt hiszem, nem haragszik meg érte, ha elárulom programját. Nem mulik el a nyár s a felsővárosi templom nagyharangja, mely két hónap előtt a maga szomorú teveszével az ő régi gazdáját el-síratta, csengő-bongó hangon fogja hirdeni az új plebános tetteit: a pajtaszerű kopott templom pár év alatt új pompába öltözik, a felsővárosi katolikus kör hamarosan fedél alá kerül, hogy meleg tüzhegy legyen a sok ezer keresztény ember boldogulásán, művelésen munkáló lelkipásztori szeretetnek.

A startolás már hetek óta foly ezen a szent pályán: az Isten igéje sűrűn, buzgón, hatalmasan hangzik a szent Sebestyén templom iveri alatt; a betegeket szorgalmasan látogattnak s a szép tavaszi reggelek pirkadó napja rendszeren ott találja a koránkelő új plebánost a keményülési gyónatószekben. Hiszen, hogy az ember, akinek volt ereje jóformán

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Ma lapunk 4 oldal.

00000459

náluk, hanem a belső világ is. Ezek a milliók nem ma termetek, hanem nagy, küzdelmes múltból jönnek s az a mult el bennük mint emlék és eszmény, mint öröm s fájdalom. Nemcsak levegő, hanem változatos, nagy lelkiség környezi s kíséri a kultúra ez utaposoit. Ez a lelkiség bele van gyurva vérrel, verejtékkel s könnyel a földbe, melyen laknak, melyen nyájakat legeltetik, főleg pedig, melyet szántanak s bevetnek s ottól a lelkisegtől lesz az a föld övék, az ő hazájuk. Ez a lelkiség rávan borítva a vidékre, hegyre, mezőre, fára és bokorra. Ez bele éneklí dalait s örömeit az erdőbe s belesírja s beleimádkozza gondjait s rettegéseit a szent herkekbe, kápolnába s szent helyekbe. Nem idegen neki itt semmi, nem a hegy, nem a nádas, nem a síkság; mindennek nevet ad s nevéen szóltja az ormot, a folyót, a tavat. Az a hant neki nemcsak hant, hanem sír s ő tudja, hogy ki pihen alatta; az a rom, neki nemcsak omló fal, hanem fal, melyre nemzeti s családi gyász van mint szemfedő borítva s mikor legelés-ő paripája elvágat mellett, nemcsak a lódobogás ritmusától lesz hangos a lelke, hanem emlékezetében csaták zaja támad s hősök s harcosok vágatnak el mellette, kik régen voltak s most nincsenek s ő mégis érzi, hogy övéi.

Mindezt a sokféle életet, vívmányt s szellemet kulturának hívjuk s a mi sajátos gondolat- s érzés- világunkat, lelkünk megszólalását nyelvben, izlésünk vetületeit tulipános ládákra, szívnünk följajdulását népdalban s nótákban magyar kulturának hívjuk s mi abba beleszületünk s belőle ki nem emelkedhetünk. Aki a kultúra e folytonossági millióját át akarja szakítani, az

kiparkodik saját eleméből, saját légköréből; az hasonlít a hálhoz, mely a vízből, feeskéhez, mely a levegőből kikivánczik. Ilyen kikivánczó hál, ilyen a levegőből kikérekedező feeske nincs, de hál van-e ilyen, a kultúra folytonosságát szét szakítani kívánó ember? Szóbeszéd, száj szerint lehet, azonban egészséges ösztön szerint nem lehet. Azért ne is akarjuk azt megszakítani, ne akarjuk azt szétépíteni, hanem álljunk bele s érezzük meg, hogy ez mind a miénk s mind másoké is. Lásuk be, hogy ha egyes kr szakok is csak hullámai e kulturfolyónak, akkor az egyes emberek is, a legnagyobbak is, csak fodrai az áramnak. Mi közönséges halandók pedig nem hogy fodrai, hanem csak cseppei vagyunk e folyamoknak s tévedés s önámítás volna, ha a csepp folyamnak gondolná magát s éppen úgy ha az ember azzal álmodnék, hogy a kulturfolyamat szétépítés az a mult századokban vájt ágyából kiemelni bírja.

Azonban a kultúra nemcsak az élő százezreké, hanem az elhunyt millióké s mie milliókkal mind szellemi kapcsolatban állunk s e kapcsolatot megszakítani nem bírjuk s nem bírjuk azért, mert esztelenység s oktalanság volna ilyesmire csak gondolni is. Hiszen ezt a kultúrát nem mi csináltuk; e nagy kulturfolyamatot nem mi indítottuk meg. A Dunát sem fűrték ki Donaneschingonnól artézikut-fúróval s az ágyát nem építették ki mérnöki tervek szerint; hanem a Duna egy nagy tény s partjainál kis gyerekek s nagy nemzetek pepecselnek. A nagy nemzeti kultúrák is nagy ethnologiai tények; mint a milyen asztromiai tények a nap, hold s csillagok s a milyen természettudományi tények az állatfajok, a

fák, bokrok s virágok. A természet, mindenütt nagy egyedi alakokban fejezi ki magát. Ezek a nagy ethnologiai tények, a nemzetek s kulturák nélkülünk lettek s mi most csak öntudatosan akarunk dolgozni annak folytatásán, ami öntudatlanul fakadt a nemzeti, faji ösztönökből s érzésekből. Nem mi kezdtük kulturánkat; ilyesmit senki sem kezd, de mindenki folytat; senki sem áll az abszolút kikezdekések talaján, hanem mindenki mások nyakában ül s vállán áll. A gondolatot, az eszmét, a fogalmat, melyet magaménak mondok, már sok egy forgatta, míg ezt a formát s ezt a tartalmat nyerte; a szót, melyet kimondok, előttem sok-sok ajk s nyelv idomította; a kézfogást, mellyel a kalapácsot s a tűt kezelem, sokan készítettek elő s izmaimba s innervációmba s erezetembe régi, nagy energiák munkája van belegyazva. A mesterség, a művészet motívumai, az intézmények tervei s ősi alakjai olyanok, mint a magok s a csirák s az idők nagy szántóvetője eleven agyknak kanyarulatába s dobogó szíveknek redőibe mint a kulturális haladásnak mind-megannyi tavaszi barázdáiba vetette el azokat. Ezek foganták, azok csiráztatták, mások melegengették azt, ami bennünk most már mint kész gondolat és vívmány jelentkezik. Régi nemzedékek porától s verőjéktől termékenyül meg kultúránk s mikor mi büszkéek vagyunk a virágra, ne feledkezzünk meg arról, hogy a virág szépségében s áldásában éppen annyi része van a gyökérnek, mely a földben pihen, mint az ágnak, mely az időnyörrel s bűszkeséggel ringatja.

Meg kell tehát hecsülnünk az elődök munkáját, küzdelmeit s harcát, a kultúrát pedig

mint nagy örökséget kell nézünk, melyet fejlesztenünk kell s élprédálni nem szabad.

(Vége következik)

Plebánosválasztás.

Délután négy órakor megszólalt a felsővárosi Szent Sebestyén templom nagy hangra s áhitatot gerjesztő érc-hangján hirdette az alája tartozó tizennégyezer léleknek, hogy Isten új lelkipásztort rendelt melléjük. Szekesfehérvár szabad királyi város, mint a felsővárosi római katolikus plebánia kegyura, ekkor töltötte be a Tamás Vilmos c. kanonok elhalálózása folytán megüresedett plebánosi állást, melyre négyen pályáztak: Bilkei Ferenc hitoktató, adminisztrátor, Bezöky József fűle plebános, Kéri Ferenc nagyperkátai plebános és Krasztina Lajos hitoktató, kórházi lelkész.

A megválasztásra az első pillanattól fogva legtöbb kitárása volt Bilkei Ferencnek, ki a város közönsége érdekében éveken át igen sokat és eredményesen dolgozott; Bezöky József és Kéri Ferenc pályázatát szintén bizalmatgerjesztő hangulat kísérte.

A városi törvényhatósági bizottság tagjainak nagyfontosságú feladatot kellett végrehajtani a plebánosválasztással: vezért kellett nekik állítani a katolikus hívők serege élére, még pedig olyan vezért, aki az

teljesen egyedül egy kőből épült templomot emelni Isten dicsőségére: nem lesz gyenge arra sem, hogy a lelkek kiepítésén, a coelestis urbs köveinek, pillérenek faragásán, csiszolásán is sikerrel dolgozzék

De térjünk vissza a jellemrajzhoz.

A felsőváros új plebánosának egyik legszeretelműbb vonása az ő állandóan derült kedélye. Elmaradhatlan tolyamánya a harmonikus lelkű és hozzá jó egészségű embernek. Mert Bilkei barátomnak drága kincse az első s nem megvetendő tulajdona a második. Feje, úgy tudom, sohasem fájt, (pedig sokszor fájthatott volna!), álmatlan éjszakája sohasem volt (legalább krónikusan nem), beteg sohasem volt), pedig tizennégy éven át járta nemcsak Svájcot, Olasz, Spanyol, Német és Franciaországot, Afrikát, az északi sarkot és Amerikát, de — s ezt kérem, tessenek komolyan venni — minden vasárnap kocsin Csöszét és Pötölyt is, hogy annak a szegény,

egyszerű népnek lankadatlanul, szeretettel, az ő jellemzően meleg tónusában hirdesse a szegény, fáradó, szenvedő, szerető Jézus tanítását, hogy vigasztalja, megkönnyítse, Isten közelében megtartsa hiveit. Mikor aztán az iskolában, a templomban, a katolikus körben, a népakadémian és a reaktációban jól ellárad, úgy, hogy tíz ember közül nyolc ágyrak dől volna a munkától, akkor ő elfött közénk, jobaráit társaságába s volt olyan jókedvű, mint egy bankár, akinek egész éven át egyéb dolga sincsen a kuponnyírásnál. Ez a derült, pompás kedély aztán, mellyel magyaros ösztönese, nyíltság párosul, sok jó barátot szerzett neki a város legkülönbözőbb köreiből, kiket mindig megbecsült, kiknek örömeiben, fájdalomában mindig készséggel, igaz szeretettel osztozott. Jó jel egy plebános részéről, kinek legelső, legfőbb feladata, hogy szerezze hiveit.

Két év előtt s azóta is nem

egyszer felmerült az aggodalom, hogy a tevékeny, agilis pap, a „klerikális” újságíró plebánosválasztása esetén nem lesz-e elfogult, türelmetlen e város másvalású polgáraival szemben. Akik Bilkeit közelebből ismerik, tudják jól, hogy ez agyrem. Az új felsővárosi plebános hű fia egyházának, érdekeinek buggó, felkes bordozója; de merem mondani, hogy nála türelmesebb, megértőbb, a szó neves értelmében liberálisabb papot nem kaphatott volna a város. A felsőváros hitélete, temploma, hivei — hiszem — sokat várhatnak tőle, de mások jogait sérteni nem fogja soha.

Meg valami. Épen ma két éve halt meg szegény, jó édesatyám. Hosszú, kínos, gyógyíthatatlan betegség örölte utolsó életeterejét. Rég tudtam, hogy a vég közeledik. Azt kérde egyik nap tőlem az én Bilkei barátom: „Mond csak, kárlek, hogy van szegény édesatyád?” „Nagyon rosszul — feleltem —

pár hét múlva eltemetjük.” „Hő nem veszed rossz néven, elmegyek hozzá s elkészítem az utolsó nagy útjára.”

Megköszöntem.

Másnap déltben, mikor hazamentem, szegény jó öreg ember ezekkel a szavakkal fogadott: „Fiam, nem is tudod, ki volt itt. Meglátogatott a Bilkei tisztelendő ur; meggyónatott, megáldoztatott s olyan szépen megvigasztalt. Most már nyugodtan halok meg, tudom, hogy a jó Istenhez megyek. Te, fiam, az a Bilkei tisztelendő ur nagyon jó ember. Áldja meg a jó Isten.”

Ugy látom, megáldotta.

Élete, pályája derekán levő emberről nem lehet, nem szabad végleges ítéletet mondani. Én sem tetsem Bilkei barátommal. De remélem, kivánom s kérem a jó Isten érte, hogy ne változzék meg soha s Fehérvárnak ne legyen oka megbánnia soha, hogy plebánosává választotta.

Dornis István.

Modern fürdőszoba és mosdóberendezések stb. Szakmába vágó javítások vidékre is azonnal teljesítenek. Telefon sz. 301.

Háztulajdonosoknak vízvezeték és csatornázási

házi berendezésekről felvilágosítás, tervezés és költségvetéssel készséggel szolgálnak

EPERJESI TESTVÉREK vízvezeték és csatornázási vállalkozók. ::

Műszaki iroda és mintaraktár: Rákóczi- és Bank-utca sarok. Műhely és cementáru gyár: Budai-ut. 62. sz.

Istenben való hit útjain vezetni tudja seregét még akkor is, ha utjában — úgy mint a mostani időben — kemény támadások ellen kell harcolnia.

A választák a következőképpen történtek:

A pályázók neveinek felolvasásánál Bilkei nevéhez érve hatalmas éljenzésben tört ki a közgyűlés.

A közgyűlés kimondotta, hogy abszolút többségre nincs szükség, a választás relatív történik, épúgy mint a tisztviselők választásánál.

Szavazatszedő küldöttség elnökévé dr. Kuthy Józsefet, tagjaivá Flits Miklóst és Kovács A. Sándort küldték ki.

Leadatott összesen 124 szavazat, melyből

Bilkei Ferenc	97
Bezöky József	19
Kéri Ferenc	5
Krasztina Lajos	1 szavazatot kapott.

Két szavazólap üresen maradt. Így tehát Bilkei Ferencet választották meg plebánossá. Az ujonnan megválasztott plebánost teljesen megéljenzették, a főispán pedig melegen üdvözölte. Bilkei Ferenc meghatva mondott köszönetet.

Csalt, lopott a kivándorlási ügynök.

Vasárnapi számunkban már közöltük a helybeli rendőrségnek azt a jó fogását, amellyel lefűltt egy veszedelmes kivándorlási ügynököt, aki az ország minden részéről utlevél nélkül szállította ki a magyar munkásokat Amerikába.

Benkó József 34 éves, volt lovas, aki különféle ügynökös-kodás ürügye alatt járta be a falvakat, már a rendőrség fogdájában van. Simon Sándor tb. rendőrkapitány a nyomozást a legszélesebb körben terjesztette ki s a megkereséseire érkezett válaszokból fekete vonásokkal festett képet kapott Benkó multjáról. Az elcsipett embervégéet az ország több rendőrsége körorzi. Többször volt lopásért, csalásért büntetve, sőt betörés miatt is ült már a börtön hús falai között.

Bünelől csak annyit ismer be, hogy ő elcsalja ugyan a falusiakat, de ki nem viszi őket külföldre, hanem miután pénzt esal ki tőlük, megszövik előlük. Erre a vallomásra azonban alaposan rácafolnak azok a levelek, melyek a rendőrség birtokában vannak s melyekből kitűnik, hogy Benkó többeket már sikeresen átkalauzolt az újvilágba.

A veszedelmes embert Simon Sándor ma délelőtt részletes jelentésével együtt átvitette a kir. ügyészség fogházába.

Városi közgyűlés.

Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 29-én tartotta meg április havi közgyűlését gróf Széchenyi Viktor főispán elnöklétével.

Választás volt, tehát a bizottsági tagok csaknem teljes számban megjelentek. De sok volt az érdeklődő is. A plebánválasztáson kívül még igen sok nevezetes és fontos pontja volt a tárgysorozatnak, de mindenkit csak a választás kérdése foglalkoztatott. A patkó alakú zóld asztal tele volt Bilkei, Bezöky, Kéri féle szavazólapokkal. A főispán üdvözölte a nagyszámmal megjelent bizottsági tagokat s a jegyzőkönyv hitelesítésére Kovács A. Sándort és Nagy Ignácot kérte fel. A jövő közgyűlés május hó 29-én d. u. 3 órára tüzetet ki. Konez Henrik távozó székesfehérvári tábornok búcsuzóját tudomásul veszi s a tábornok távozása felett sajnálatát fejezi a közgyűlés.

Dr. Holly Géza indítványára a választást a 8 ik sorhelyről előre teszik mindjárt az indítványok után. Három indítvány érkezett. Dr. Veres Mihály indítványozza, hogy a város jetevőinek emlékét méltóként örökítsék meg. Az indítványt a tanács magáéval teszi. Javasolja a tanács hogy a Nagy Sándor és Nádor-utca sarkán márványtáblán fejezzék ki, hogy mivel tett jót Nagy Sándor a városnak, márványtáblát kapjanak az új város házában a város nagyobb jetevői, díszporgarai s Lauschmann Gyula dr. régebbi indítványa alapján a város volt polgármesterei. De tegyék folyamatba Schlamadinger Jenő indítványát mely szerint a városban egy Szent István szobor állíttassék fel. Dr. Holly indítványára a díszporgarok névsorából némely érdemtelenekeit ne tegyék fel a márványtáblára. A kiválogatásra bizottságot küldtek ki. Következett Antal János indítványa a sárgaföldes bánya rendezéséről. A város kiadja a tanácsnak. Az indítvány elfogadtatott. Dr. Krausz Zsigmond indítványa a kösgyűlési meghívók kibocsátásáról. Az indítványt kiadták a tanácsnak Ezekután következett a plebános választás, melről lapunk máshelyén írunk. A kösgyűlési referátát holnap folytatjuk.

— Szerezze meg előre jegyét Rosenbergr Augusztjának a növédelmi mozgalnak kiváló munkásának a Szent István teremben május 5-én d. u. 5 órakor tartandó előadására. Az előadáson csak nők vehetnek részt. Páholyok már elfogytak Jegyek lapunk szerkesztőségében kaphatók. A jegyek ingyen adatnak.

HIREK.

Naptár.

Április 30. Kedd.
R. Kath.: Szénia.
Prot.: Katalin.
Gör.: Simeon.
Zsidó: Ros. Khodes.
Nap kel: 4 ó. 46. nyugszik 7 ó. 9.
Hold kel: 6 ó. 22. nyugszik 4 ó. 11.

Főigazgatói látogatás. Kárpáthy Kelemen a székesfehérvári tankertület kir. főigazgatója e hó 21-24. napjain végezte a veszprémi róm kath. főgimnáziumában első hivatalos látogatását, amelynek végeztével 25-én közös értekezlet volt. Elnöklő főigazgató teljes megelégedésnek adott kifejezést.

Kinevezés. Dr. Luttor Károlyt, Luttor Ferenc helybeli lakatosmester fiát, a cs. és kir. hadsereg tényleges állományába főorvossá nevezték ki.

Katonai hírek. Pössl Gyula, a cs. és kir. 60. gyalogezred őrnagya a nyugállományba vétetett át.

Dr. Róvics Zsigmond a székesfehérvári V. honvédkertület nyilvántartásában álló szolgálton kívüli viszonybeli főorvos a honvédség kötelékéből kilépett.

A csendőrség köréből. A király Császár Gyulát a székesfehérvári VI. csendőrkertület századosát a Ferenc József rend lovagkeresztjével tüntette ki s elrendelte, hogy Mayer József VI. csendőrkertületbeli századosnak a legfelső megelégedés tudat adassék. Megengedte a király, hogy Fonyó László főhadnagy a VI. csendőrkertületben a 4 osztályu porosz királyi koronarendet elfogadja és viselje. Szudárovich Béla VI. csendőrkertületbeli hadapród zászlóssa nevezetett ki.

— A muzeumegyesület estélye. A legszebb siker jegyében folyt le az a magas színvonalon álló irodalmi estély, melyet a Fejérmegyei és Székesfehérvári Muzeumegyesület vasárnap este a Szent István teremben rendezett. Ott volt a város színe-java, élen a főispánnal. A közönség a termet teljesen megtöltötte s oly zavartalan élvezetben részesült, melyre — hisszük, — sokáig szívesen fog visszaemlékezni. Az estély fénypontját Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök beszéde képezte. Alig családunk, mikor azt állítjuk, hogy püspökünk mélyésges gondolatait kevés alkalommal fejtette ki közönségünk előtt oly ragyogó nyelven, oly páratlanul megkapó felfogásban, mint ez estén. A gyönyörű beszédet, melyhez fogható keveset mondtak el magyar nyelven, lapunkban egész terjedelmében közöljük.

Az estély másik kiemelkedő pontja Rexa Dezsőnek a mi kedves megyei főlevéltárosunknak felolvasása volt. Ki az ő közvelten, látékozott, mely tónusában olvasta fel — sok

szellemi ezetét szereve közönségének — ez alkalomra itt történelmi háttérű csevegését „Gvadányi generális utolsó huszárajáról.”

Szepessy-Ilonka, a helybeli főgimnázium most érettségiző jeles tehetségű magántanulója, a fiatal leányok kedves póttájának, Farkas Imrének három bájos rövid költeményét szavallta el az ő — közönségünk előtt már nem ismeretlen — megnyerő előadásával. Amily szép jövőt várunk a kiváló intelligenciájú bájos megjelenésű fiatal leánykától, oly kevesen fogjuk nélkülözni egyetemi tanulmányai alatt estélyeinken.

Az estély negyedik magánszereplője Kövesdy Viktor volt, ki Endrődy sok érzéssel és erővel előadott költeményével kifogástalanul illett bele az est keretébe.

A kis ünnepélynek megkapóan bájos, fehér színt kölcsönzött a felsőbbtanulási énekkara. A kedves körülbelül százhusz fiatal leányból álló sereg hat szép dalt adott elő Pataki Lenke precíz zongorakiséréte mellett az intézet énektanárának, Fryscai Kikárdnak vezetésével azzal a tökélyvel, mely a dirigens minden felépésének elmaradhatlan kísérője.

Letört virág. Súlyos csapás érte Lipesei Lajos árvászeki ünnököt és nejét. A kérelmetlenül halál tegnap reggel kiragadta szerető karjaikból legdrágább kincsüket, gyermeküket, a 2 és fél éves kis Attilát.

— A vármegyéről. Fejérmegye központi választásmánya f. hó 21-én ülést tartott, melyből kifolyólag közhírré teszi, hogy az országgyűlési képviselő választók ideiglenes névjegyzéke 1912. évre névve egybe állítván, ezen ideiglenes névjegyzéket, a vármegye székhelyén, a főjegyző hivatalos helyiségében, úgy valamennyi nagyközönségben és körjegyzőségi székhelyen f. évi május hó 5-től bezárólag 25-ig netán teendő felszólalások és azokra vonatkozó észrevételek benyújtatása végett közszemlére kitette. A felszólalások beadásának határideje május hó 5-től 15-ig, ezen felszólalásokra adandó észrevételek benyújtásának határideje pedig f. évi május hó 16-tól bezárólag május hó 25-ig tart.

Segédjegyző választás. Mathis Andort, a lemondott pátkai segédjegyzőt Gyúrón segédjegyzővé választották.

Halálozás. König Károly helybeli városzháztéri késesiparos f. hó 28-án meghalt.

Gyermeknap lesz május első napjaiban városunkban. A város vezetősége erősen munkálkodik a gyermeknap minél nagyobb sikere érdekében.

— Jézus Szíve templomra adakoztak özv. Csáder Jánosné, özv. Erchrucker Józsefné, özv. Kovács Józsefné, 1—1 kor. Cs. Bandika 2 kor. özv. Veivald Györgyné 11 korona.

— Szenzáció. Az érdeklődés központját képezik a Rudbányai-féle posztókereskedés női kosztümszövevei. Kirakatkban azok nem lesznek elhelyezve.

— **Előttel egy plebánosnak.** Felber Géza nagykovácsi-római katolikus plebánost bevádolták a pest-vidéki ügyészségnél Frey Dezső és Dányi Antal állami tanítók, hogy magyarság ellen igazat a templomban. Az ügyészség megszüntette a plebános ellen az eljárást, mert beigazolást nyert, hogy a vád valóban, sőt a plebánosnak a magyarosítás körül nagy érdemei vannak. Az alaptalan meghurcolásért hatóság előtti rágalmasz miatt feljelentést tett dr. Moldoványi Gyula budapesti ügyvéd utján Felber Géza plebános Frey Dezső és Dányi Antal ellen, amely ügyben ma volt a felelvitelt tárgyalás a budapesti kir. büntető törvényszéknél. A törvényszék a járásbírósg felmentő ítéletével szemben megállapította, hogy a tanítók vádaskodása valótlannak bizonyult, a plebánosnak hazafias működéséért is a legnagyobb elégtételt szolgálhatta és büntetésnek mondotta ki mindkét tanító hatóság előtti rágalmasz vétségében. A bíróság a vádlottakat 50-50 korona pénzbüntetésre, az összes költségek megfizetésére és az ítéletnek az „Alkotmány”-ban, egész terjedelemben leendő közzétételére kötelezte.

Itt a hónap elseje, az előzetések megújításának ideje: ne fizessünk elő a keresztényellenes, hazug és piszkos apróhirdetésekkeltellapokra. Minden intelligens keresztény család rendelje meg az Alkotmányt. Budapest VIII. Szentkirályi u. 28. Egy óra 2 k. 40 f. Próbálja meg — biztosan megszereti ez egyetlen, keresztény szellemben szerkesztett lapot.

— **Előadási anyagok gyűjteménye.** Ismétellen felhívjuk olvasóink figyelmét, erre a könyvre, melyet a Katolikus Népszövetség adott ki, a katolikus körök, egyesületek és szervezetek vezetőinek használatára. A kötetben 31 előadási anyag van, nem csak önére, hanem rendszeresen fel is dolgozva. Gazdasági, szövetkezeti, iparos, hitvédelmi, katolikus kör ügye, szociális és népszövetségi tárgykörből vannak az anyagok összeválogatva. Nagy hasznát veheti minden egyesületi vezető és mindenki, aki tanulni szeret. A kötetbe fel vannak véve nagyrészt azok az előadások is, amelyek az eddigi agitációs vasárnapokra készültek. Megrendelhető a központi irodánál (Budapest, Ferenciek-tere 7.) 1 koronáért.

— **Olvasóinkhoz.** Még csak néhány számban jelent meg regényünk, máris hatalmas érdeklődés nyilvánul iránta. Többen kívánták, hogy a kiváló német költő pompás művét a maga egészében, könyvalakban is élvezhessék. A szerkesztőség szívesen eleget tesz olvasóink óhajának, hogy ezt az izig-vérig érdekes, költői művet kötet alakjában megkaphassák. A fordítás irodalmi nivójáért jót áll a fordítónak, Tamás Viktor főreáliskolai tanárnak olvasóink előtt ismert tolla. Hogy a regény kiadása lehetőségessé váljék, kérjük olvasóinkat, hogy aki egy példányra igényt tart, azt szerkesztőségünkben bejelentse. A regény korlátolt példányszámában, csakis olvasóink részére a *Fejérmegyei Napló* kiadásában fog megjelenni. Terjedelme hat iv ára egy korona.

Fogak Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a. e. mellett Zirci templommal szemben.

— **Mintha tűz lett volna.** Úgy vágattak vasárnap délután a Nádor utcán át jól felszerelt kocsikkal a tüzoltók, mintha tűz lett volna. Éppen gyakorlatot tartottak az Oránya udvarán, mikor hírt kaptak, hogy a Vendel-utcában tűz van. Azonnal kocsikra kaptak s vágattak a jelzett helyre nagy apparátussal. Nyomukban a kíváncsi nép százakra menő serege. A Vendel-utca 1 számú házban egy kis szalma gyuladt meg, azonban a tüzet pár perc alatt eloltották, úgy hogy egy fillérvnyi kár sincs. A tüzoltóknak semmi munkájuk sem akadt, szükségtelenül hívták ki őket. Gyors megjelenésükért dicséretet érdemelnek.

— **Végzetes tévedés.** Az előkelőség sem menthet meg a balesetek-től, amint a „Budapesti Hírlap” példája mutatja. Ugyanis a sok halálozás között olvassuk, hogy egy Reiner nevű úr Székesfehérvárról feleségül veszi Ganz Bözsikét, egy idevaló gyáros leányát. A rózsaszínű híresek tehát végzetesen került a komor gyászjelentések közé.

— **Hol a kondás?** Megtepő kis hír foglaltatik a következő levélben, melyet egy helybeli gazdától hozott nekünk a posta:

T. Szerkesztő ur! Kérem legyen szíves pár sort írni lapjában arról, hogy tulajdonképp miért fizetettük velünk a fűbért. Az egész felsőváros kiszoktatta a disznókat a legelőre és egy szép napon elszőköt a kanász, már vagy három hete és azóta nem is hajthatjuk ki sertésünket. Ez igen furcsa és ránközve káros is, a város pedig nézi, mintha semmi sem történt volna. Kérem legyen szíves pár sorral az arra illetékes személyeket felhívni, hogy óriási a fölháborodás az ily dolgok miatt. Kérem a felelőiséget én vállalom, hogy igazat írok. (Aláírás.)

— **Egy csecsemő veszedelme.** Kajárszki Ferenc délvasúti kalauz felesége 6 hónapos gyermekével ment be vasárnap délután a Szent György kórházba. Délben darakásával etette a gyermeket s egy falat a csecsemő tégscsovába csúsztott. Fuldokolt már a szerencsétlen kis teremtes, de dr. Jóó Imre kórházi orvos megmentette az életnek.

Délután 5 órakor meleg füstölt főtt husok Marschalnál Kossuth-utca.

Mészárszék átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy mai napon

Barta Károly-féle mészáros üzlet **Rezeda-utca Királykut mellett** átvettem és azt **Vasárnap, e-hó 28-án megnyitom.**

Hus árak:

Marhahus eleje 1 kor 36 fill. Hátulja és sütni való 1 kor. 44 fillér kilogramonként.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve tisztelettel
Schlésinger Ignác,
mészáros.

— **Harcászati cölövészek éles tölténnyel.** Báró Apor Sámuel huszárezredes tegnap délelőtt hivatalos átiratban értesítette a vármegye alispáni hivatalát, hogy a cs. és kir. közhadsereg helyben állomásozó legénysége május 10 és 24 én Zámoly közönségterületén éles tölténnyel harcászati lögyakorlatokat tart.

Sport.

Labdarugás. A Pannonia Torna Egyesület labdarugó csapata folyó hó 28-án mérkőzött az Sztc csapatával. Az eredmény 3 : 2 a vendégek javára. Az egy goal különbség illetve a vereség tisztán annak a látumszerű pechoek tulajdonítható, amely időnkint minden csapatot üldözbe vesz. A játék különösen az első félidőben majdnem állandóan a Pannonok terefelére terelődött. A vendégcsapat játéka erőszakos, remplizó s a sportszerűség rovására szajog. A csapat legjobb embere a kapus, aki parszor bravurosán védett. A mi csapatunkat előnyösen jellemezte a csendes, nyugodt fair játék, amely időnkint azonban elanyhult. A csapat még mindig lassan startol a labdára s ennek az: hisszük a sprint training hiánya az oka a mezőnyben különösen felüli a centerhalt akinek biztos labdaszedegatése és még biztosabb labdaadogatása s egyébként is nyugodt tiszta játéka általános feltűnést keltett. A mérkőzést Reisz

(B. E. A. C.) szövetségi bíró vezette teljes pártatlansággal.

Apróhirdetések

Apróhirdetések előre fizetendők.

Elveszett a Rákóczi-utcaról a főutcán keresztül a színházig egy brilláns függő, közepén egy gyönggyel. A megtaláló 200 korona jutalomban részesül, Rákóczi-utca 19. sz.

Sár-utca 22. szám alatti ház eladó. Tudakozódni lehet Liget-sor 2. szám alatt az ügyvédi irodában.

Rákóczi-utca 17. szám alatti bolthelyiség lakással együtt azonnal kiadó.

A Hitelszövetkezet Lövéde-utca 3. sz. alatt aprított tüzfűt ad a tagoknak házhoz szállítva 100 kgkint 2-60 K ért.

Varrógépjavítások

műhelyekben gyorsan és stakszerűen készíttelnek,

SINGER CO. varrógép-részvény társaság.

Magyarország legnagyobb és legrégibb varrógép-üzlete Székesfehérvár, Nádor-utca. Töltény-híza

Akiknek a szívük fáj...

stb. kuplékat katoná és cigányzene játsza az Eufon tölcsernélküli beszélőgép mely 5 legújabb duplalemezzel csak 40 korona.

„Wagner Hangszerkirály”-nál.

Budapest, József-körút 15. szám. — Gyors javító-műhely. Használt lemezeket becsereél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Ha eladni vagy venni-valója van

az apróhirdetések közt tegye közzé!

Szentgáli mész

(kiadósága 28-30 m³ tiszta mész)

porland és románcement, szab.

TERRENOL

asbet-cement-pala tetőfedésre, hódfarku és hornyolt tetőcserepek.

I. rendű aszfalt és kátrányos fedéllemezek, aszfalt-elszigetelőlemezek, stb. legolesóbban csakis

Klein Márkus Fiai cégnél

Székesfehérvár, Simor-utca 15. sz. alatt szereshető be.

MÉRSÉKELT ÁRAK! SZOLID KISZOLGÁLÁS!